

tälle keskustelulle on, ettei mihinkään tosi ongelmiin (esim. kysymykset geeniteknologian, ydinvoiman, energiatehokkuuden tai teollisuusautomaation vaikutusten hallinnasta) oteta kantaa, vaan niiden käsittelytavan valinta jää edelleen täysin toimittajien vastuulle.

Kovin vähän journalismin etiikkaa ruotivassa keskustelussa myöskään puhutaan joukkoviestinnän taloudellisista lainalaisuuksista. Yleisö, ilmoittajat ja sidosryhmät lienevät elintärkeitä joka välineelle. Nämä muodostavat ne imperatiivit, joiden sisään journalistisen tuotteen efekteineen on sovittava ollakseen tuote ylipäänsä. Mikäli imperatiiveihin ei puututa, ei kilpailua lisäävä valtiointerventio välttämättä moniarvoista median efektiä vaan käydä voi päinvastoin: kilpaillaan siitä kuka parhaiten osuu ahtaiden imperatiivien rajaamaan maa-

liin.

Sekä tiede että journalismi ovat julkisina julkisen arvostelun alla. Sen sijaan näiden soveltajat ja sovellusten rajoittajat ovat julkisuuden ulottumattomissa, jopa niin, ettei rahoittajien (= pankkien ja teollisuuden) vastuuta näissä yhteyksissä voida edes periaatteellisenä kysymyksenä keskustella. Tieteen, journalismin ja tiedotustutkimuksen vastuunjako ei sinänsä vahingoita kehtää. Ennemmin se hyödyttää leikkiin osallistujia: leikki tuo julkisuutta ja julkisuus rahaa. Mikä vahingoittaa, on vastuuta ja melkein jo nimeäkin vailla oleva teollisuus- ja pankkipääoma.

Ismo Kantola

Numeron kirjoittajia:

Ismo Kantola, VTK, tutkija, Turun yliopisto
 Erkki Karvonen, VTK, tutkimusassistentti, Suomen akatemia, Tampere
 Kirsi Kettunen-Milev, yht.yo, Tampere
 Kristiina Kuisma, HuK, Tampere
 Risto Kunelius, YTK, pt. tuntiopettaja, Tampereen yliopisto
 Pekka J. Malinen, YTK, toimittaja, Tampere
 Heikki Mäki-Kulmala, YTK, Tampere
 Seppo Pänkäläinen, YM, ulkomaanosaston esimies, Jyväskylä
 Johanna Salomaa, YTK, toimittaja, Tampere
 Pertti Suhonen, YTT, apul. professori, Tampereen yliopisto
 Ilkka Tervonen, YTL, Helsinki
 Matti Wiberg, VTT, dosentti, Turun yliopisto ja Suomen akatemia